



**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-189/23-J

Název	Základní škola a mateřská škola Brtnice, příspěvková organizace
Sídlo	Školní 725, 588 32 Brtnice
E-mail	skola@zsbrtnice.cz
IČO	75 023 512
Identifikátor	600 117 090
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Blanka Čerklová
Zřizovatel	Město Brtnice
Místo inspekční činnosti	Školní 725 a Školní 697, Brtnice, Strážov 44
Inspekční činnost na místě	14. 2. – 17. 2. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. a), b), a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Základní škola a mateřská škola Brtnice, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny.

Ke dni inspekční činnosti se v základní škole vzdělávalo 291 žáků v patnácti třídách prvního až devátého ročníku, 131 dětí v šesti třídách mateřské školy a 90 žákům poskytovala škola zájmové vzdělávání ve třech odděleních školní družiny. Počet žáků je stabilizovaný.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V rámci řízení školy efektivně funguje systém plánování a organizace vzdělávacího procesu jak v základní, tak mateřské škole. Od poslední inspekční činnosti došlo ke splnění cílů v materiální oblasti zřízením zelené učebny pro enviromentální výchovu. Dále vznikla enviromentální zahrada, kterou využívá základní škola, mateřská škola i široká veřejnost. V mateřské škole došlo k navýšení počtu dětí a ke zlepšení materiálních podmínek včetně digitalizace. Škola pravidelně stanovuje konkrétní roční plán akcí, s nímž jsou seznámeni všichni pedagogové a dochází k jeho úspěšnému plnění. Ve škole pracují předmětové týmy, ředitelka se pravidelně schází s užitím vedením školy, což usnadňuje včasné předávání informací třídním učitelům. Partnerské vztahy škola rozvíjí především se zákonnými zástupci a zřizovatelem. Základní škola se snaží zlepšit spolupráci s rodiči žáků větším zapojením do života školy, což se zatím příliš nedaří. K účinnému stylu řízení školy přispívá funkční systém delegování pravomocí a pravidelné provozní porady, které zvyšují kvalitu vzdělávání.

Daší vzdělávání pedagogických pracovníků v základní škole i mateřské škole je plánováno s ohledem na potřeby a rozpočet školy a probíhá jak formou osobní účasti pedagogů na vzdělávacích akcích, tak formou webinářů. Poznatky a zkušenosti získané v rámci vzdělávání jsou účelně uplatňovány v praxi a efektivně vzájemně sdíleny.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V době inspekční činnosti se vzdělávání v mateřské škole vyznačovalo tvořivou prací a probíhalo v příjemné atmosféře. Kladně se projevovala spolupráce a koordinace pedagogů v jednotném působení na děti a při vytváření vzdělávací nabídky. Její pestrost příznivě motivovala děti k aktivnímu zapojování do realizovaných činností, mnohdy však nevycházela z pedagogické diagnostiky a nebyla dostatečně diferencována s ohledem na individuální potřeby dětí. Spontánní a řízené činnosti byly vždy v rámci celého dne navzájem provázány a odpovídaly charakteru integrovaného bloku. Důsledně byly dodržovány psychohygienické podmínky a citlivě se střídaly činnosti náročné na tělesnou i mentální aktivitu. Volené pestré aktivizační metody a formy práce přispívaly k rozvoji sociálních, kognitivních, volních a estetických dovedností i vědomostí. V průběhu vzdělávání bylo často účelně využíváno poznatků a zkušeností dětí z běžného života. Dětem byly nabízeny aktivity podporující tvořivost, objevování i experimentování. Prostřednictvím cíleně zařazovaných činností byly děti vedeny k vzájemnému respektu, empatickému jednání a schopnosti učit se vzájemně spolupracovat. Vzdělávání vhodně obohacovalo využívání didaktických pomůcek, jejichž příhodná aplikace umožňovala procvičovat hrubou a jemnou motoriku, orientovat se v čase, stejně jako přiměřeně věku dětí seznamovat se s lidským tělem. Účinným způsobem byla podporována logopedická prevence. Pravidelně byla zařazována artikulační i dechová cvičení a velká pozornost byla věnována sluchové

analýze a syntéze slov. Děti byly hodnoceny zpravidla průběžně za okamžité výkony, využíváno bylo především motivující pozitivní hodnocení v podobě pochvaly. Sebehodnocení nebylo v průběhu inspekční činnosti zaznamenáno. Zhodnocení jednotlivých činností bylo většinou formální a neposkytovalo dětem zpětnou vazbu o dosažení vzdělávacích cílů.

Na základní škole se ve většině hodin učitelům dařilo žáky zaujmout. Ti vždy ochotně zahajovali práci, nedožadovali se dodatečných vysvětlování a dokázali se koncentrovat na práci. Nejednotný přístup vyučujících při uplatňování efektivních výchovných a vzdělávacích strategií se v některých hospitovaných hodinách na základní škole projevoval nepříznivou atmosférou, bylo zřejmé, že žáci nemají dobré pracovní návyky a nejsou schopni dodržovat pravidla. Jen výjimečně byly uplatněny různé formy kontroly výsledků samostatné práce. Chyběla kontrola podle předem připravené předlohy. Žáci se aktivně zapojovali do činností, pokud jim byly vyučujícími nabízeny. Tam, kde pedagogové zadali žákům práci podle předem připraveného pracovního listu, pracovali žáci samostatně a se zaujetím. Výuka byla názorná v důsledku využití různých pomůcek a didaktické techniky. Učitelé vedli žáky ke zdůvodňování a hledání logických souvislostí. Většinou se nedařilo diferencovat výuku ve vztahu ke schopnostem jednotlivých žáků. Pohotovější žáci museli čekat na ostatní, méně úspěšní nedostali příležitost pro účinnou práci s chybou. Vyučující nevytvářeli dostatek příležitostí pro souvislejší mluvený projev žáků, sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Možnost kooperovat měli žáci pouze ojediněle.

Ve školní družině jsou žákům nabízeny různé formy vzdělávání, které zahrnují nejen výtvarné a pohybové činnosti, ale i ochranu a poznávání přírody, naučné a didaktické hry, které napomáhají konstruktivnímu a logickému myšlení žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Mateřská škola průběžně získává informace o posunech výsledků vzdělávání každého dítěte prostřednictvím pedagogické diagnostiky, která je průběžně vyhodnocována. Vedené záznamy o individuálním pokroku jednotlivých dětí nejsou mateřskou školou systematicky projednávány s jejich zákonnými zástupci, čímž není plně využívána možnost vzájemné spolupráce na jejich dalším všestranném rozvoji. Během sledovaných činností děti dovedly přirozeně využívat řečové dovednosti k získávání a sdělování informací, řešení problémů, navazování vztahů s vrstevníky i s dospělými osobami. Uměly bezpečně zacházet s předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, dodržovaly pravidla her a vzájemného chování. Funkčně se jevilo nastavení vlastních podpůrných aktivit zejména směrem k dětem s odlišným mateřským jazykem.

Průběžné i celkové vzdělávací výsledky žáků škola sleduje a pravidelně vyhodnocuje na jednáních pedagogické rady. Aktuální výukové a výchovné problémy řeší vyučující na pravidelných každotýdenních schůzkách, nastavují odpovídající opatření a hodnotí jejich účinnost.

V rámci interního hodnocení jsou porovnávány výsledky tříd u shodně zadávaných testů v některých předmětech. S cílem předejít neúspěchu žáků při přechodu z prvního na druhý stupeň základní školy předávají třídní učitelé pátých tříd souhrnné informace o každém jednotlivci pedagogům druhého stupně na společném setkání ještě před zahájením školního roku. Velmi kvalitní zpětnou vazbu o dosažené úrovni požadovaných kompetencí žáků devátého ročníku získává škola prostřednictvím obhajoby absolventských prací. Způsob zadávání, realizace a prezentace práce na vybrané téma je zároveň dobrou průpravou k dalšímu studiu.

Vzhledem k tomu, že škola v současné době neprovádí externí testování, získává porovnání kompetenční úrovně svých žáků s relevantní populací pouze v souvislosti s umístěním v různých soutěžích. Školu však reprezentují pouze vybraní jedinci, nejedná se tedy o komplexní ukazatel. Největší zastoupení žáků je ve sportovních soutěžích, úspěchů většinou na okresní úrovni dosahují i v soutěžích předmětových (např. matematika, dějepis, zeměpis).

Osvědčila se spolupráce tříd druhého stupně a mateřské školy, která podporuje sociální dovednosti všech účastníků. Žáci připravují pro děti program v prostorách základní školy např. v rámci projektu Poznej svého kamaráda a Dne dětí. Tyto společné aktivity účelně přispívají ke zmírnění problémů při přechodu k povinné školní docházce. Občasné výjezdy do Anglie mají výrazně motivační efekt pro komunikaci v cizím jazyce. Výuku vhodně doplňují návštěvy divadelních představení, exkurze, výstavy, přednášky atd.

Členové školního poradenského pracoviště úzce spolupracují s třídními učiteli. Operativně s nimi konzultují případy školní neúspěšnosti, vztahové problémy ve třídách i uplatňování podpůrných opatření. Přenos informací k jednotlivým pedagogům je zajišťován prostřednictvím třídních učitelů. Rezervou je důslednější kontrola uplatňování stanovených doporučení u všech pedagogů. Činnost asistentů pedagoga byla nejučinnější v těch případech, kdy byly ve spolupráci s vyučujícími přesně stanoveny formy jejich činností v jednotlivých situacích ve třídě.

Ve sledovaném průběhu zájmového vzdělávání, byl zřejmý partnerský přístup pedagogů k účastníkům a docházelo k vytváření pozitivních vztahů v kolektivu. Vhodně zařazené byly také relaxačně-klidové a odpočinkové činnosti. Při spontánních činnostech byla rozvíjena představitost, konstruktivní a logické myšlení.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení materiálních podmínek základní a mateřské školy pro zkvalitnění výuky.

Silné stránky

- Podpora spolupráce mezi žáky základní školy a dětmi v mateřské škole přispívá k rozvoji sociálních kompetencí účastníků vzdělávání.
- Realizace absolventských prací poskytuje dobrou zpětnou vazbu k úrovni dosahovaných kompetencí žáků a přispívá k přípravě na středoškolské studium.
- Koncepční a promyšlený přístup k organizování zájmových činností účastníků ve školní družině podporující rozvoj všech stránek jejich osobnosti.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nejednotný přístup vyučujících při uplatňování efektivních výchovných a vzdělávacích strategií.
- Převažující frontální přístup vyučujících při výuce s nižší mírou aktivizace žáků.
- Nedostatečná zpětná vazba k úrovni dosahovaných kompetencí žáků v souvislosti s absencí externího testování.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Realizovat externí testování.
- Vést vyučující k vzájemnému předávání zkušeností s cílem sjednotit jejich práci.
- Plánovitě usilovat o nastolení vstřícné pracovní atmosféry ve všech třídách.
- Sjednotit přístup vyučujících při uplatňování efektivních výchovných a vzdělávacích strategií.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, platnost 1. 9. 2016
2. Školní vzdělávací program pro školní družinu, platnost 1. 9. 2016
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, platnost 1. 9. 2016
4. Zápisy z jednání pedagogické rady ZŠ, školní rok 2022/2023
5. Zápisy z jednání pedagogické rady MŠ, školní rok 2022/2023
6. Koncepce rozvoje řízení ZŠ a MŠ, období 2022–2027
7. Materiály školního poradenského pracoviště, školní rok 2022/2023
8. Plán DVPP, školní rok 2022/2023
9. Program práce ZŠ, školní rok 2022/2023
10. Hospitační záznamy ZŠ, školní rok 2022/2023
11. Hospitační záznamy MŠ, školní rok 2022/2023
12. Plány profesního rozvoje pedagogů MŠ
13. Výroční zpráva o činnosti mateřské školy, školní rok 2021/2022
14. Plán metodického sdružení – I. stupeň, školní rok 2022/2023
15. Elektronické třídní knihy, školní rok 2022/2023
16. Třídní knihy MŠ, školní rok 2022/2023
17. Přehled výchovně vzdělávací práce – třídní knihy školní družiny, školní rok 2022/2023
18. Rozvrh hodin, školní rok 2022/2023
19. Pedagogická diagnostika MŠ

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Zborovská 3, 586 01 Jihlava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místě příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Marie Jadrná, Dis. školní inspektorka
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Mgr. Ludmila Dobalová, školní inspektorka

Bc. Dana Kuličková, kontrolní pracovnice

Mgr. Petra Koubková, školní inspektorka

Mgr. Vladan Urbánek, školní inspektor

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.